

ОСНОВИ ФІНАНСУВАННЯ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ

©2019 ЗАХІДНА О. Р., СПОДАРИК Т. І.

УДК 336.144
JEL: H61; H72

Західна О. Р., Сподарик Т. І. Основи фінансування бюджетних установ

Правильна побудова системи фінансового забезпечення установ бюджетної сфери є важливим фактором формування та розподілу фінансових ресурсів, який сприяє забезпеченню ефективного виконання державою її основних функцій та завдань. Метою статті є теоретико-аналітичний аналіз проблем сучасного стану фінансування бюджетних установ, визначення основних проблем, наявних у сфері бюджетного фінансування, а також пошук не лише оптимальних, а й ефективних методів щодо їх вирішення. Проаналізовано проблеми, що виникають при фінансуванні установ бюджетної сфери. Висвітлено наукові підходи до розуміння сутності понять «бюджетна установа» та «бюджетне фінансування». Визначено основні ознаки, принципи та форми бюджетного фінансування. Проаналізовано обсяги бюджетного фінансування на прикладі галузей соціально-культурного сектора. Встановлено, що проблемами, які потребують подальшого вивчення, є незадовільний стан фінансування, брак грошових коштів для оновлення матеріально-технічної бази, відсутність стабільного та збалансованого законодавства, яке б достовірно та прозоро регламентувало економічну діяльність установ бюджетної сфери. Надано пропозиції щодо покращення процесів фінансування бюджетних установ, які можуть бути реалізовані шляхом удосконалення чинного законодавства у сфері бюджетного фінансування та розроблення ефективної системи контролю, яка б забезпечувала цільове надходження та раціональне використання коштів, спрямованих на створення сприятливих умов для фінансового забезпечення їх діяльності.

Ключові слова: бюджетна установа, бюджетне фінансування, кошторисне фінансування, видатки державного бюджету, бюджетна сфера, фінансове забезпечення.

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2019-12-332-337>

Рис.: 3. Табл.: 1. Бібл.: 8.

Західна Оксана Романівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри державних та місцевих фінансів, Львівський національний університет імені Івана Франка (вул. Університетська, 1, Львів, 79000, Україна)

E-mail: oksana.zaxidna@gmail.comORCID: <http://orcid.org/0000-0003-4964-3472>

Сподарик Тетяна Ігорівна – студентка, факультет управління фінансами та бізнесу Львівського національного університету імені Івана Франка (вул. Університетська, 1, Львів, 79000, Україна)

E-mail: tania3740@ukr.netORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3451-1813>УДК 336.144
JEL: H61; H72UDC 336.144
JEL: H61; H72

Західна О. Р., Сподарик Т. І. Основи финансирования бюджетных учреждений

Правильное построение системы финансового обеспечения учреждений бюджетной сферы является важным фактором формирования и распределения финансовых ресурсов, способствующим обеспечению эффективного выполнения государством его основных функций и задач. Целью статьи является теоретико-аналитический анализ проблем современного состояния финансирования бюджетных учреждений, определение основных проблем, имеющих в сфере бюджетного финансирования, а также поиск не только оптимальных, но и эффективных методов их решения. В статье проанализированы проблемы, возникающие при финансировании учреждений бюджетной сферы. Отражены научные подходы к пониманию сущности понятия «бюджетное учреждение» и «бюджетное финансирование». Определены основные признаки, принципы и формы бюджетного финансирования. Проанализированы объемы бюджетного финансирования на примере отраслей социально-культурного сектора. Доказано, что проблемами, которые требуют дальнейшего изучения, являются неудовлетворительное состояние финансирования, недостаток денежных средств для обновления материально-технической базы, отсутствие стабильного и сбалансированного законодательства, которое бы достоверно и прозрачно регламентировало экономическую деятельность учреждений бюджетной сферы. Представлены предложения по улучшению процессов финансирования бюджетных учреждений, которые могут быть реализованы путем усовершенствования действующего законодательства в сфере бюджетного финансирования и разработки эффективной системы контроля, которая бы обеспечивала целевое поступление и рациональное использование средств, направленных на создание благоприятных условий для финансового обеспечения их деятельности.

Ключевые слова: бюджетное учреждение, бюджетное финансирование, сметное финансирование, расходы государственного бюджета, бюджетная сфера, финансовое обеспечение.

Zakhidna O. R., Spodaryk T. I. The Fundamentals for Financing the Budgetary Institutions

The proper construction of the financial system for providing the institutions in the budgetary sphere is an important factor in the formation and distribution of financial resources, facilitating the efficient performance of the State's basic functions and tasks. The article is aimed at theoretical-analytical analyzing the problems of the current status of financing the budgetary institutions, defining the main problems present in the sphere of budgetary financing, as well as searching for not only optimal, but also efficient methods to address these problems. The article analyzes the problems arising in the financing of the budgetary institutions. Scientific approaches to understanding the essence of «budgetary institution» and «budgetary financing» are reflected. The main attributes, principles and forms of budgetary financing are defined. The volumes of budgetary financing are analyzed on the example of branches of the socio-cultural sector. It is proved that the problems that require further research are the poor status of financing, the lack of funds to upgrade the material-technical base, the lack of a stable and balanced legislation that would reliably and transparently regulate the economic activities of the budgetary institutions. Proposals are presented to improve the financing processes of budgetary institutions, which can be implemented by improving existing legislation in the sphere of budgetary financing and developing an effective control system, that would ensure the targeted inflow and rational use of funds directed to create an enabling environment for the financial security of their activities.

Keywords: budgetary institution, budgetary financing, estimated financing, government budget expenditures, budgetary sector, financial support.

Рис.: 3. Табл.: 1. Библ.: 8.

Західна Оксана Романовна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри державних та місцевих фінансів, Львівський національний університет імені Івана Франка (ул. Университетская, 1, Львів, 79000, Україна)

E-mail: oksana.zaxidna@gmail.com

ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-4964-3472>

Сподарик Тат'яна Ігорівна – студентка, факультет управління фінансами і бізнесу Львівського національного університету імені Івана Франка (ул. Университетская, 1, Львів, 79000, Україна)

E-mail: tania3740@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3451-1813>

Fig.: 3. Tabl.: 1. Bibl.: 8.

Zakhidna Oksana R. – PhD (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of State and Local Finance, Ivan Franko National University of Lviv (1 Universytetska Str., Lviv, 79000, Ukraine)

E-mail: oksana.zaxidna@gmail.com

ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-4964-3472>

Spodaryk Tetiana I. – Student, Faculty of Finance Management and Business of the Ivan Franko National University of Lviv (1 Universytetska Str., Lviv, 79000, Ukraine)

E-mail: tania3740@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3451-1813>

На сучасному етапі розвитку української економіки, зокрема за роки її незалежності, радикальні зміни в усіх сферах суспільного життя, у тому числі і в бюджетній політиці, зумовлюють посилення уваги до осмислення цих змін, аналізу існуючих проблем і визначення шляхів їх подальшого вирішення. Особливого значення набуває аналіз фінансування діяльності бюджетних установ як важливого фактора впливу на соціально-економічні процеси, що відбуваються в суспільстві, а також забезпечення ефективного виконання державою її основних функцій.

Проблема фінансування бюджетних установ завжди була предметом дослідження багатьох учених. Слід зазначити, що вагомих внесок у розробку питань бюджетної політики та основи бюджетного фінансування бюджетних установ зробили такі дослідники, як М. Білик, К. Ізмайлова, Н. Ткачук, Т. Макух, В. Дем'янишин, О. Адамик, В. Сопко, Н. Сушко, М. Лучко, С. Мочерний та інші.

Однак, незважаючи на значну кількість досліджень, варто зазначити, що багато питань ще залишаються нерозкритими, тому існує потреба у проведенні більш досконалих досліджень для вирішення не лише існуючих, але й нових, більш перспективних питань щодо фінансування бюджетних установ, їх функціонування та подальшого розвитку.

Метою статті є теоретико-аналітичний аналіз проблем сучасного стану фінансування бюджетних установ, визначення основних проблем, наявних у сфері бюджетного фінансування, а також пошук не лише оптимальних, а й ефективних методів їх вирішення.

На сучасному етапі розвитку країни, в умовах нестабільності та низьких показників розвитку економіки стоїть проблема функціонування та фінансового забезпечення однієї з важливих складових фінансової системи – державних фінансів, у розрізі фінансування бюджетних установ та організацій.

Відповідно до ст. 2 Бюджетного кодексу України, під бюджетною установою розуміють органи державної влади, органи місцевого самоврядування, а також організації, створені ними в установленому порядку, що повністю утримуються за рахунок відповідно державного чи місцевого бюджетів [1]. Під поняттям «фінансування» розуміють забезпечення

бюджетних установ грошовими коштами для здійснення їхньої статутної діяльності.

Досліджуючи актуальні проблеми фінансування бюджетних установ, слід зазначити, що серед науковців немає єдиного трактування поняття «бюджетна установа». Зокрема, її визначають як органи публічної влади, установи та організації, що створена ними для здійснення управлінських, фінансових та інших важливих для держави та територіальних громад функцій [2].

Метою діяльності бюджетних установ є не одержання прибутку, а надання нематеріальних послуг; послуги, які надані бюджетними установами, спрямовані на задоволення соціальних, культурних та інших потреб суспільства. Крім того, на відміну від будь-якого кінцевого продукту, вони не є носіями матеріальної цінності.

Внаслідок цього ми можемо визначити ряд загальних ознак, що притаманні бюджетним установам, до яких, перш за все, належать:

- ✦ *правосуб'єктність* – бюджетні установи виступають юридичними особами публічного права;
- ✦ *форма власності* – державна;
- ✦ *форма бюджетного фінансування* – кошторисне фінансування;
- ✦ *характер діяльності* – невиробничий;
- ✦ *економічний результат діяльності* – непробитковий.

Перш ніж перейти до розгляду проблем фінансування бюджетних установ, слід зауважити, що основною базою ефективного функціонування бюджетної сфери є фінансове забезпечення. Оскільки бюджетні установи практично не мають власних доходів і свою діяльність здійснюють за рахунок коштів відповідних бюджетів, то основною формою забезпечення бюджетних закладів є бюджетне фінансування, яке, насамперед, являє собою безповоротне та безвідplatне виділення коштів з державного та місцевого бюджетів на виконання державою її функцій, функцій місцевого самоврядування та забезпечення функціонування бюджетних установ та організацій. Суть бюджетного фінансування полягає в налагоджуванні грошових відносин, які виникають,

перш за все, між державою та підприємствами, організаціями всіх форм власності та фізичними особами, з точки зору спрямування та використання грошових коштів на підвищення рівня життя, задоволення суспільних потреб і забезпечення інших безпосередніх державних заходів [3]. Своєчасність, повнота та обсяг надходжень бюджету, у тому числі й їх фінансування, залежить від багатьох факторів, зокрема від рівня централізації фінансових ресурсів та мобілізації коштів до бюджету, а це, своєю чергою, зумовлюється дотриманням фінансової дисципліни окремими платниками податків та ефективним використанням надходжень, які є важливим елементом дохідної частини бюджету країни [4].

Тому можна стверджувати, що основою фінансування бюджетних установ є державний бюджет, який об'єднує низку самостійних бюджетів, первісною метою діяльності яких є забезпечення ефективного їх функціонування.

Фінансування бюджетних установ здійснюється на певних принципах, кожен з яких не лише розкриває загальні особливості даного роду організацій, а й визначає порядок виконання їх фінансового забезпечення. До основних принципів бюджетного фінансування та напрямів витрачання бюджетних коштів належать такі:

- ✦ *плановості*, який означає, що обсяг видатків з державного бюджету визначається законом про державний бюджет на кожний рік, а видатки місцевих бюджетів та їх цільове спрямування ухвалюються рішенням сесій відповідних місцевих рад;
- ✦ *цільового спрямування коштів* означає, що бюджетні видатки плануються та використовуються на строго визначені цілі, а грошові кошти бюджету, які спрямовані на фінансування витрат, передбачені у відповідних кошторисах і фінансових планах;
- ✦ *безповоротності та безвідплатності фінансування* означає, що кошти, спрямовані на фінансування державного управління, економічної діяльності держави, оборони, соціально-культурної сфери тощо, не потребують їх відшкодування;
- ✦ *ефективного використання коштів* визначається тим, що бюджетне фінансування здійснюється на засадах раціонального та неупередженого розподілу бюджетних ресурсів між усіма розпорядниками коштів;
- ✦ *здійснення постійного контролю* означає використання всіх видів, форм і методів бюджетного контролю щодо кожного розпорядника коштів [4].

На сучасному етапі розвитку та діяльності механізмів бюджетного фінансування важливе значення має правильний вибір і обґрунтування відповідних

його форм. Зауважимо, що бюджетне фінансування здійснюється в кількох формах. У науковій літературі виділяють такі (рис. 1).

Рис. 1. Класифікація форм бюджетного фінансування
Джерело: авторська розробка на основі [1].

Основною і найпоширенішою формою бюджетного фінансування є кошторисне фінансування, що відображено у плановому фінансовому документі бюджетної установи на бюджетний період.

На думку Н. М. Ткачук і Кравчук В. О., кошторисне фінансування, як одна з форм бюджетного фінансування, передбачає фінансування установ за рахунок коштів бюджету на основі кошторису за такими принципами: 1) плановість; 2) цільовий характер виділених коштів; 3) виділення коштів залежно від фактичних показників діяльності установи; 4) підзвітність» [5].

Ми поділяємо наукове тлумачення Т. О. Макуха, згідно з яким кошторисне фінансування – це «... спрямування грошових коштів, акумульованих із різних джерел фінансування, на покриття потреб бюджетних установ та виконання основних функціональних завдань» [6].

Важливим етапом здійснення кошторисного фінансування є, перш за все, встановлення повноважень щодо отримання надходжень і розподіл бюджетних асигнувань на взяття бюджетних зобов'язань та виконання платежів із метою здійснення бюджетною установою своїх функцій і досягнення результатів, визначених відповідно до бюджетних призначень. Під бюджетним асигнуванням, у даному випадку, слід розуміти повноваження бюджетних розпорядників бюджетних коштів відповідно до бюджетного призначення на взяття бюджетного зобов'язання, яке має кількісні, часові та цільові обмеження.

Фінансування бюджетних установ здійснюється лише на підставі затвердженого в установленому бюджетним законодавством порядку кошторису. Кошторис бюджетної установи – це основний плановий документ, відповідно до якого визначається загальний обсяг, цільове надходження, використання коштів бюджетних установ, а також визначаються обсяг і напрямки використання бюджетних коштів для виконання функцій та досягнення суспільно-корисних цілей, визначених на рік відповідно до їх бюджетних

призначень [7]. На основі даного документа бюджетні кошти надаються установам соціально-культурної сфери, оборони й управління тощо, в межах їхніх кошторисів доходів і видатків. Так фінансується майже вся невиробнича так звана бюджетна сфера. А установи й організації, які діють у цій сфері, є бюджетними установами.

До бюджетної сфери належать:

- ✦ соціально-культурні заходи й установи;
- ✦ фундаментальні дослідження;
- ✦ національна оборона;
- ✦ правоохоронна діяльність і органи безпеки;
- ✦ судова система та органи прокуратури України;
- ✦ утримання законодавчої та виконавчої влади держави тощо.

Провідна роль у фінансовому забезпеченні установ бюджетного сектора, а також у задоволенні потреб соціально-економічного розвитку суспільства загалом належить видаткам бюджету, грошові кошти з яких спрямовуються на здійснення програм і заходів, передбачених законом про державний бюджет на відповідний бюджетний рік.

Відповідно до Бюджетного кодексу України видатки державного бюджету (і всіх інших бюджетів, що входять в бюджетну систему), класифікуються за (рис. 2):

- 1) *функціями*, з виконанням яких пов'язані видатки (функціональна класифікація видатків);
- 2) *економічною характеристикою операцій*, при проведенні яких здійснюються ці видатки (економічна класифікація видатків);
- 3) *ознакою головного розпорядника бюджетних коштів* (відомча класифікація видатків);
- 4) *бюджетними програмами* (програмна класифікація видатків).

Кожна з наведених вище класифікацій має свої особливості та спрямована на правильний розподіл видатків відповідно до їх призначень.

На сьогодні функціонування закладів бюджетної сфери зазнає труднощів через низку причин. До них належать, перш за все: незадовільний стан фінансування; брак грошових коштів для оновлення матеріально-технічної бази; відсутність стабільного та збалансованого законодавства, яке б достовірно та прозоро регламентувало економічну діяльність установ бюджетної сфери; а також обмеженість джерел формування фінансових ресурсів та жорстка регламентація напрямків їх використання.

Аналіз обсягів і динаміки видатків державного бюджету в розрізі трьох останніх бюджетних періодів є яскравим підтвердженням наявних проблем у функціонуванні бюджетних установ та організацій та значної недофінансованості сфер їхньої діяльності. Отже, згідно з даними Державної Казначейської служби України, оприлюдненими в річних планах виконання видатків державного бюджету, проведемо аналіз їх фінансового забезпечення, розглянувши обсяги видаткових коштів, наданих для забезпечення ефективного функціонування соціально-культурної сфери держави на прикладі декількох її основних складових [8] (табл. 1).

Акцентуючи увагу на питанні виконання Державного бюджету України, зокрема аналізуючи обсяги видаткової його частини в розрізі трьох останніх років, варто зазначити, що жодна із запропонованою переліку бюджетних сфер не є забезпеченою відповідними фінансовими ресурсами для ефективного функціонування та виконання своїх основних функцій і завдань.

Головними пріоритетами державного бюджету є видатки на оборону, охорону здоров'я, освіту та соціальну сферу, які протягом даного періоду дослідження зазнали доволі значних змін. На охорону здоров'я у 2016 р. планувалося виділити 11,3 млрд грн, що на 4,1 млрд грн та 8,6 млрд грн менше, ніж у 2017 та 2018 рр. відповідно. Щодо фінансування галузей

Рис. 2. Класифікація видатків державного бюджету

Джерело: складено на основі [1].

Аналіз обсягів і динаміки видатків державного бюджету у 2016–2018 рр.

Показник	Рік								
	2016			2017			2018		
	План	Факт	% вико- нання	План	Факт	% вико- нання	План	Факт	% вико- нання
Загальнодержавні функції	117,2	115,9	-1,1	140,3	138,9	-1,0	170,1	155,5	-8,59
Оборона	55,9	55,8	-0,18	64,4	64,3	-0,16	83,4	83,3	-0,12
Громадський порядок, безпека та судова влада	57,9	57,5	-0,7	78,8	76,5	-2,92	102,0	100,8	-1,18
Економічна діяльність	28,0	26,7	-4,65	19,4	18,5	-4,64	36,7	35,3	-3,82
Охорона здоров'я	11,3	11,1	-1,77	15,4	15,2	-1,3	19,9	19,6	-1,51
Освіта	21,4	21,3	-0,47	28,0	27,3	-2,5	29,4	29,1	-1,03
Соціальний захист і соціальне забезпечення	151,6	151,5	-0,07	143,9	143,8	-0,1	161,3	161,2	-0,07

Джерело: складено на основі [8].

освіти, то в державному бюджеті на 2018 р. видатки враховані в обсязі 29,7 млрд грн, а це на 1,7 млрд грн більше, ніж у 2017 р. і 8,3 млрд грн, ніж у 2016 р. Значне збільшення частки бюджетного фінансування протягом останніх років припала на сферу безпеки та оборони, що, своєю чергою, виявляється не тільки у збільшенні видатків на її фінансування, а й відсотка виконання плану державного бюджету. Порівняно з 2018 р. видатки оборонної діяльності держави становили на 27,5 млрд грн, або на 0,06%, більше, ніж у 2016 р. і на 19,0 млрд грн, або на 0,04%, ніж у 2017 р. На виконання загальнодержавних функцій та продуктивної діяльності усіх органів державного управління та контролю було здійснено видатки в сумі 155,5 млрд грн, що на 16,6 млрд грн більше, ніж у 2017 р. і на 39,6 млрд грн, ніж у 2016 р. Що стосується соціальної сфери, а саме: соціального захисту та соціального забезпечення, то суми видатків у грошовому еквіваленті є найбільшими, що, своєю чергою, дає можливість

виокремити її значущість у бюджетному секторі та її функціонуванні в системі економіки нашої держави.

Проаналізувавши бюджетне фінансування останніх трьох бюджетних періодів та ознайомившись із рухом видатків бюджету, можна переконалися, що в цілому держава намагається збільшити витрати на фінансове забезпечення бюджетних установ та організацій, що наочно показано у проведеному аналізі (рис. 3), проте цього наразі недостатньо. Своєю чергою, даний елемент регулювання державного сектора потребує не лише подальшого розгляду, а й удосконалення.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дає змогу зробити висновок про те, що фінансування діяльності бюджетних установ є не лише одним із найважливіших факторів впливу соціально-економічних процесів у суспільстві, але й інструментом забезпечення ефек-

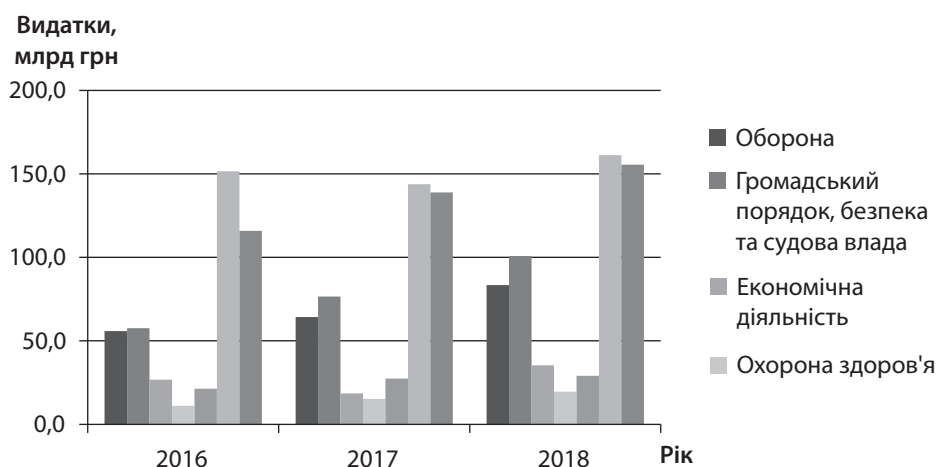

Рис. 3. Обсяг і динаміка руху видатків Державного бюджету України, млрд грн

Джерело: складено на основі [8].

тивного виконання державою її основних функцій та завдань. Дія даного інструменту виступає у вигляді видатків бюджету, які є фінансовим індикатором держави, сутність якого полягає, передусім, у розподілі фінансових ресурсів залежно від визначених стратегічних і тактичних цілей розвитку суспільства. Видатки з державного бюджету є необхідними для існування бюджетних установ, тому ефективне функціонування таких організацій можливе лише за чітко налагодженого фінансового механізму, система якого потребує подальшого вдосконалення.

На нашу думку, покращенню процесів фінансування бюджетних установ сприятиме не лише вдосконалення чинного законодавства у сфері бюджетного фінансування та оптимізація діючої мережі одержувачів бюджетних коштів, а й розроблення ефективної системи контролю, яка б забезпечувала цільове надходження та раціональне використання коштів бюджетними установами, створення сприятливих умов для їх діяльності та виконання основних своїх функцій і завдань. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-VI (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
2. Фрич Р. І. Поняття фінансово-правового статусу бюджетної установи // Правове життя сучасної України : матеріали Міжнар. наук. конф. (м. Одеса, 16–17 травня 2013 р.). Одеса : Фенікс, 2013. Т. 2. С. 112–113.
3. Ситник Н. С., Західна О. Р., Сташишин А. В., Шушкова Ю. В. Бюджетна система в таблицях і схемах : навч. посіб. Львів : Видавництво «Апріорі», 2017. 180 с.
4. Демянишин В. Г. Бюджетне фінансування та його особливості в сучасних умовах. *Світ фінансів*. 2007. Вип. 2. С. 34–48.
5. Ткачук Н. М., Кравчук В. О. Фінансування бюджетних установ: теоретична сутність, форми і методи. *Наука й економіка*. 2010. № 2. С. 99–105.
6. Макух Т. О. Теоретичні аспекти кошторисного фінансування. URL: <http://univerua.rv.ua/VNS1-2011/Makuh%20T.O.pdf>
7. Дідик А., Лемішовський В. Бюджетні установи: бухгалтерський облік та оподаткування : навч. посіб. Львів : Апріорі, 2017. – 1168 с.
8. Державна казначейська служба України. Звітність про виконання бюджетів. URL: <https://www.treasury.gov.ua/ua/file-storage/vikonannya-derzhavnogo-byudzhetu>

REFERENCES

- “Derzhavna kaznacheiska sluzhba Ukrainy. Zvitnist pro vykonannya biudzhetiv” [State Treasury Service of Ukraine. Budget Execution Reporting]. <https://www.treasury.gov.ua/ua/file-storage/vikonannya-derzhavnogo-byudzhetu>
- Demianyshyn, V. H. “Biudzhetne finansuvannya ta yoho osoblyvosti v suchasnykh umovakh” [Budget Financing and its Features in Current Conditions]. *Svit finansiv*, no. 2 (2007): 34-48.
- Didyk, A., and Lemishovskyi, V. *Biudzhetni ustanovy: bukhhalterskyi oblik ta opodatkuvannya* [Budgetary Institutions: Accounting and Taxation]. Lviv: Apriori, 2017.
- Frych, R. I. “Poniattia finansovo-pravovoho statusu biudzhetnoi ustanovy” [The Concept of Financial and Legal Status of a Budget Institution]. *Pravove zhyttia suchasnoi Ukrainy*, vol. 2. Odesa: Feniks, 2013. 112-113.
- [Legal Act of Ukraine] (2010). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
- Makukh, T. O. “Teoretychni aspekty koshtorysnoho finansuvannya” [Theoretical Aspects of Estimated Financing]. <http://univerua.rv.ua/VNS1-2011/Makuh%20T.O.pdf>
- Sytnyk, N. S. et al. *Biudzhetna systema v tablytsiakh i skhemakh* [Budget System in Tables and Charts]. Lviv: Vyd-vo «Apriori», 2017.
- Tkachuk, N. M., and Kravchuk, V. O. “Finansuvannya biudzhetnykh ustanov: teoretychna sutnist, formy i metody” [Financing of Budgetary Institutions: Theoretical Nature, Forms and Methods]. *Nauka i ekonomika*, no. 2 (2010): 99-105.